

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הגישה הדיאלוגית-יהודית בטפול בעבודה סוציאלית - 3687

תאריך עדכון אחרון 29-10-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר ברוך כהנא

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: kahanabh@bezeqint.net

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הכרת גישה הדיאלוגית לטיפול כפי שפותחה ממקורות יהודיים ע"י מרדכי רוטנברג

מטרות הקורס:

להעמיק בשורשיה התרבותיים של הפסיכולוגיה המערבית (בעיקר האסכולה פסיכו דינמית), מתוך הנחה שמדובר באופציה מחשבתית אחת מרבות. להציב מולה אפשרות חשיבה פסיכולוגית נוספת, דיאלוגית, השאובה ממקורות יהודיים, ולהתמקד ביישום החשיבה הדיאלוגית במציאות הטיפולית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנט יכיר את הרקע התרבותי של שיטות הטיפול המערביות- דיאלקטיות והיהודיות-דיאלוגיות הסטודנט יכיר את המושגים הדיאלוגיים (צמצום, ראי כפול, תשובה, שלחון וכד') ושימושם הטיפולי. הסטודנט ילמד את אופן השימוש במושגים אלה במערך טיפולי

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

-העיקרון הבסיסי: לכל פסיכולוגיה יש שורשים תרבותיים
-החלוקה העקרונית: צורת המחשבה הדיאלוגית והדיאלקטית
-שורשי החשיבה הדיאלקטית- המיתוס היווני
-שורשי החשיבה הדיאלקטית- נצרות, מודרניזם, השלכות לגבי הפסיכולוגיה המערבית
-הפסיכואנליזה כדוגמה לחשיבה פסיכולוגית-דיאלקטית. פרויד וממשיכיו
-שורשי החשיבה הדיאלוגית במקורות היהדות- המקרא והחשיבה המדרשית
-שורשי החשיבה הדיאלוגית (המשך)- תורת הצמצום בקבלה ובחסידות
-חשיבה פסיכולוגית- דיאלוגית: שלשה ממדים: מושג האמת, מושג הזמן ומושג היחסים.
-מושג האמת: שבעים פנים לחים. כל מאורע יכול להתפרש בכמה דרכים אפשריות, לא תמיד צריך להכריע ביניהן
-מושג הזמן- במקום הדיאלקטיקה שבין העבר וההווה, ההווה יכול לפרש את העבר באופן פורה, ולנהל עמו דיאלוג (מושג השלחון). מושג התשובה כאופן של שלחון. השלכותיו הפסיכולוגיות של המושג.
-מושג היחסים הבינאישיים: צמצום הדדי. תסביך "אדיפוס" כביטוי לדפוס יחסים דיאלקטי, לעומת "האב המגדי"

-השלכה למערכת היחסים הטיפולית. הראי הכפול, התכללות הדדית.
-הדיאלוג התוך אישי- מערכות ערכים מתנגשות, הקונפליקט יצר- יצירה, הפתרון הדיאלוגי לקונפליקט.

-סיכום וניתוח מקרה.

חומר חובה לקריאה:
פסיכואנליזה קלאסית:

פרויד, ז: הטיפול הפסיכואנליטי. ע"ע, 2002 (חשוב במיוחד המאמר - לשאלת האנליזה בידי מי שאינם רופאים).

פרויד, ז: פרויד ודורה. ע"ע, 1994 (המאמר החשוב: של פרויד)

פסיכואנליזה עכשווית:

מיטשל, ס.: תקווה ופחד בפסיכואנליזה. תולעת ספרים, 2003 (המאמר החשוב: הסיטואציה האנליטית)

גוברין, ע.: בין התנזרות לפיתוי. דביר, 2004 (הפרק החשוב: הגישה ההתייחסותית)

שטרנר, ק.: אינדיבידואליות: הפרוייקט הבלתי אפשרי. ע"ע, 1999 (הפרק החשוב: תמרה, האשה שלא ידעה גבולות).

טיפול קוגניטיבי:

בק, א. ואחרים: תרפיה קוגניטיבית, עקרונות והדגמות. אח, 1995 (אין פרק חשוב במיוחד, כדי להבין את הגישה אפשר לבחור פרק באופן אקראי)

הפסיכולוגיה היהודית ע"פ רוטנברג:

רוטנברג, מ.: קיום בסוד צמצום. מוסד ביאליק. תש"ן (הפרקים החשובים: 1, 9, 12)

רוטנברג, מ.: שבעים פנים לחיים. מוסד ביאליק, תשנ"ד (הפרקים החשובים: 2, 3, 8, 9)

רוטנברג, מ.: פרדס הנפש. אקדמון, תשנ"ו (הפרקים החשובים: 2, 4, 7)

רוטנברג, מ.: ממקדש למדרש. שוקן, תשס"א. (הפרק החשוב: 12)

הערה: כל רשימת הקריאה ניתנת להשגה גם באנגלית. מי שקל לו יותר באנגלית יכול להתייעץ במרצה כדי לקבל את הביבליוגרפיה בשפה זו.

חומר לקריאה נוספת:
אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין